

Pekka T. Salminen

s. 5.10.1938 k. 30.1.2012

Pekka T. Salminen 1938-2012

Professori **Pekka Tapani Salminen**, TkT h.c. kuoli 30. tammikuuta 2012 pitkäaikaisen syöpäsairauden murtamana. Hän oli syntynyt 5. lokakuuta 1938 Korpilahdella ja oli kuollessaan 73-vuotias.

Keskuudestamme on poistunut kyvykäs energia-alan johtohenkilö ja monitoimiosaja, jolla oli merkittävä vaikutus Suomen voimatalouden kehityksessä.

Pekka T. Salminen suoritti diplomi-insinöörin tutkinnon vuonna 1964 ja lisensiaattitutkinnon vuonna 1967 Teknillisen korkeakoulun sähkö- ja automaatiotekniikan opintosuunnalla. Tekniikan kunniatohtoriksi hänet promovoiitiin vuonna 1997 Tampereen teknillisessä korkeakoulussa.

Salmisen uralla oli kaksi tärkeää 20 vuoden työrupeamaa. Ensimmäinen vaihe alkoi vuonna 1964 Valtion teknillisessä tutkimuskeskuksessa, aluksi tutkijana ja sen jälkeen VTT:n sähkölaboratorion johtajana vuosina 1973-1984.

Tuo aika oli Suomen voimatalouden vilkkain rakennuskausi. Rakenteilla olivat kaikki Suomen nykyiset ydinvoimalaitokset, Inkoon hiilivoimalaitos, joukko kaukolämpölaitoksia ja pääosa nykyistä 400 kV kantaverkkoa. Tekniset ja taloudelliset haasteet olivat mittavat. Loviisan ydinvoimalaitoksesta piti muokata länsimaiset turvallisuusnormit täyttävä voimalaitos. Valmista teknologiaa ja tietämystä oli niukasti saatavilla. Uusia asiantuntijoita oli kasvatettava.

VTT:n sähkölaboratoriolla oli Salmisen johdolla tärkeä rooli Loviisan ydinvoimalaitoksen pääsäätöjärjestelmien kehittämisessä, laitoksen luotettavuutta koskevissa analyyseissä ja laitosautomaation suunnittelussa. Jo tuolloin tuli esiin Salmisen kyky johtaa vaativia ja laajoja hankkeita kokonaisuus hyvin halliten. Hänellä oli kuitenkin myös tekninen kompetenssi paneutua tarvittaessa pieniinkin yksityiskohtiin.

Häneltä riitti myös aikaa toimia Teknillisen korkeakoulun opettajana.

Toisen lähes 20-vuotisen työjakson Salminen teki Fortumin (entinen Imatran Voima) tutkimusjohtajana vuodesta 1984 alkaen eläkkeelle siirtymiseensä asti. Haasteena oli monipuolistaa yhtiön liiketoimintaa voimakkaan voimalaitosrakentamisen jälkeen. Salmisen johdolla yhtiöön synnytetettiin teknologiakeskus. Teknologian myyntiä laajennettiin ja monipuolistettiin. Mainittakoon silloiselta Valmetilta (nykyinen Metso) hankittu sähkömittaritehdas, josta Salmisen johdolla kehitettiin maailman johtaviin kuuluva sähkönkäytön

mittauksiin ja ohjauksiin erikoistunut yritys.

Kansainvälistymiseen luotiin perusteet ja se sai uutta vauhtia. Salminen loi kontaktit moniin tärkeisiin alan ulkomaisiin toimijoihin; muun muassa Electric Power Research Institute Yhdysvalloissa tuli tutuksi monille. Salmisen hyvästä oivalluskyvystä on esimerkkinä yhtiön silloiset amerikkalaiseen uuden teknologian riskirahastoon tehdyt sijoitukset, joiden tuotto oli erinomainen.

Salminen osallistui lukuisien suomalaisten yritysten hallintoelinten ja neuvottelukuntien toimintaan aktiivisesti. Mainittakoon VTT, ABB, Innopoli, KTM, Tekes. Myös energia-alan ammatillisissa järjestöissä hänellä oli useita luottamustehtäviä. Salminen oli haluttu asiantuntija yliopistojen ja korkeakoulujen virantäyttöprosessien pätevyysarvioinnissa ja lausunnonantaja kansainvälisissä teknologiapalkinnoissa.

Salmisen tapaan ei kuulunut pyrkiä näkyvään julkisuuteen. Sitäkin painokkaammin hän vaikutti taustalla päivittäistyössä: kokouksiin hyvin valmistautuneena, asiantuntemuksella ja huolellisilla analyyseillä. Salmisella oli erinomainen kyky erottaa oleelliset asiat ja nähdä kehityksen pitkän aikavälin suuntaviivat.

Työtoverina ja esimiehenä Salminen oli ehdottoman oikeudenmukainen ja lojaali. Hän kokosi ympärilleen tietoisesti eri alojen tuntijoita ja vaati heiltä itsenäistä toimintaa. Monet kukat saivat kukkia. Virheet olivat sallittuja, kunhan niitä ei toistettu. Kehon kieli kertoi usein paljon enemmän kuin sanat.

Liikunta ja kuntoilu olivat Salmisen suuri intohimo, erikoislajeina hiihto, suunnistus ja niiden kombinaatio hiihtosuunnistus. Hän oli alan ikäkausikilpailuissa aina innokkaasti mukana ja menestyi niissä hyvin. Fortumissa pidettiin TYKY-päiviä ja niiden osana oli sama kävelytesti, johon presidenttiehdokkaatkin äskettäin pantiin. Salminen oli 300 hengen joukossa 60-vuotiaana vanhin ja hänellä oli koko joukon paras tulos. Presenttiehdokkaat olisivat jääneet kauas taakse.

Toinen Salmisen intohimo oli rakennustyöt. Hänen kädentaitojaan kuvastaa kesämökille vanhoista hirsistä piilukirveellä käyttökelpoisiksi veistetyt aitta ja savusauna.

Hän säilytti myös loppuun asti virallisen pätevyyden tehdä sähköasennustöitä, mistä taidosta monet kollegat ja ystävät saivat nauttia.

Yrjö Laiho

Kirjoittaja on Pekka T. Salmisen pitkäaikainen työtoveri.